

JAARVERSLAG 2023

Stichting Cultura Ede

CULTURA

BELEVEN LEREN DOEN

CROËT

BESTUURS VERSLAG

In dit verslag over 2023 vindt u de verantwoording van de prestatieafspraken met de gemeente. Het jaarverslag van de activiteiten en de financiële resultaten geven een goed beeld van de centrale plek die Cultura inneemt in de Edese samenleving.

OPDRACHT

Cultura heeft de opdracht kunst en cultuur in Ede meer zichtbaar te maken en nieuwe initiatieven aan elkaar te verbinden. Doel van het beleid is een goed cultuuraanbod, waardoor inwoners van Ede zich kunnen ontwikkelen en hun identiteit kunnen vormgeven.

Heel concreet:

- Vervullen we een coördinerende en regietaak in het culturele veld in de gemeente Ede, gericht op vernieuwing van activiteiten en op het bevorderen van samenwerking van culturele partijen.
- Werken we in onze bibliotheek volgens de eisen en functies van de Bibliotheekwet en het Bibliotheekconvenant 2020 - 2023.
- Faciliteren we een netwerk voor erfgoed en cultuur.
- Programmeren we in het theater professionele voorstellingen en faciliteren we amateur- en schoolvoorstellingen.
- Bieden we op een laagdrempelige manier cultuureducatie voor vrije tijd en onderwijs.
Voor het onderwijs matchen de cultuurmakelaars vraag en aanbod van cultuureducatie onderwijs en coördineren zij het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.
- Zijn we aanjager van samenwerkingen voor gezamenlijke projecten in de cultuursector.
- Ondersteunen wij het werk van de cultuurmakelaar voor participatie.

REGIE- EN COÖRDINATIE

Als regisseur en coördinator ondersteunden we, mogelijk gemaakt door de COVID steun- en herstelregelingen, initiatieven gericht op het versterken van de culturele infrastructuur in Ede en in de Foodvalley. De steunregeling voor het versterken van het culturele veld in Ede liep dit jaar af. De steunregeling voor de Foodvalley, bestemd voor duurzame versterking van de regionale culturele infrastructuur, loopt

door tot eind juli 2025. Met de ondersteuning van het werk van de cultuurmakelaar voor participatie, dragen we bij aan de verbinding van de culturele partners in Ede.

IEDEREEN DOET MEE

Meedoen in de samenleving, jezelf zijn, je veilig en gerespecteerd voelen, vraagt een bepaalde mate van ontwikkeling. De behoefte aan plekken, waar je je kunt ontwikkelen en vragen kunt stellen met betrekking tot de overheid, is groot. Met de inzet van een regioregisseur Taalhuis breidden de activiteiten van het Digi-Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) zowel in Cultura als in de regio uit. Kunst en cultuur speelt ook een rol in het oplossen van maatschappelijke problemen. Met de partners aan de Welzijnstafel, werkten we aan diverse projecten, zoals het bevorderen van de leefbaarheid in wijken.

EEN PLEK IN HET LEVEN VAN ELK KIND

We bieden op een laagdrempelige manier cultuureducatie voor vrije tijd en onderwijs. De cultuurmakelaars matchen voor het onderwijs vraag en aanbod van cultuureducatie en zij coördineren het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. De modules van de leerlijn cultuureducatie uit CMK laten kinderen via school kennis maken met cultuur. Voor de ontwikkeling van (klassiek) muziekonderwijs op school en nieuw educatief aanbod, zoals filmeducatie, stelde de gemeente structureel extra budget beschikbaar.

TOEKOMSTBESTENDIG

Met 99 professionele voorstellingen, 73 filmvertoningen en 41 amateur- en schoolvoorstellingen loopt de bezetting van de theaterzaal tegen de limiet aan. Na ruim 20 jaar is een upgrade van de zaal nodig om toekomstbestendig te blijven. Nu de gemeenteraad akkoord is gegaan, kunnen de plannen worden uitgewerkt.

RESULTATEN

Cultura ontving 605.370 bezoekers, een stijging van ruim 26% ten opzichte van 2022. Het aantal jeugdleden en het aantal uitleningen van jeugdboeken laten een stijgende trend zien. Bij de volwassenen zien we een lichte daling. We bleven met 21,6% boven de landelijke trend van 19,3%. Het aantal deelnemers aan Taalhuisactiviteiten stabiliseert. De stijgende lijn bij cultuureducatie zette door. De deelname van het aantal scholen en leerlingen aan de leerlijn Cultuur zit ruim boven dat van 2019. Het aantal deelnemers aan cursussen en activiteiten in de vrije tijd is sinds 2019 verdubbeld.

De bezoekersaantallen in het Filmhuis en het Theater zijn nog niet terug op het niveau van 2019. De voorverkoop van tickets voor seizoen 2023-2024 verliep minder snel, maar de kaartverkoop loopt gedurende het seizoen wel in. De landelijke trend is dat theater- en filmhuisbezoekers later in het seizoen beslissen een voorstelling of film te boeken. Dat merken we ook bij Cultura.

FINANCIËLE RESULTATEN

Het eigen vermogen van de Stichting Cultura is in 2023 toegenomen van € 2.893.834 ultimo 2022 tot € 3.354.158 ultimo 2023. De toename is het gevolg van het positief resultaat over 2023 en de mutaties in de bestemmingsreserves van het eigen vermogen. De liquiditeit is per 31 december toegenomen met circa € 914.000. Dit wordt met name veroorzaakt door het positief resultaat, hogere vooruit ontvangen bedragen en lagere investeringen in verhouding tot de vrijkomende afschrijvingen.

BEGROTING 2024

De begroting 2024 sluit met een positief saldo van € 8.980. De begroting is (samengevat) als volgt samengesteld:

BATEN

	€
Lidmaatschap	584.420
Vrije verkoop, dienstverlening en overige baten	892.504
Subsidies	7.236.735
Totaal Baten	8.713.659

LASTEN

	€
Personeel	4.107.536
Huisvesting	2.381.443
Overige lasten	2.215.700
Totaal Lasten	8.704.679

SALDO € 8.980

TENSLOTTE

Het wordt steeds drukker in Cultura en bij projecten georganiseerd door of met Cultura. De zondagmiddag openstelling vanaf 1 januari 2023 droeg bij aan de toename van het aantal bezoekers. Met projecten op verschillende locaties in Ede kregen we een groter bereik en waren we zichtbaarder in de wijken. Met 98 medewerkers, 59 zzp-ers en 255 vrijwilligers zorgen we ervoor dat iedereen zich thuis voelt.

We gaan ervoor nog meer Edenaren de schoonheid van cultuur te laten beleven en zo de groei door te kunnen zetten.

GERRY POELERT

Bestuurder Cultura

“SAMEN
werken aan
CULTUUR voor
IEDEREEN”

Kunst en Cultuur

RAAD VAN TOEZICHT

In 2023 waren de leden van de raad van toezicht naast haar reguliere vergaderingen op verschillende momenten aanwezig. Zo bezochten zij gezamenlijk een voorstelling in het theater en was de voorzitter aanwezig bij een bezoek van de visitatiecommissie van de gemeente. De heer Landman had een rol in de selectie van een nieuwe accountant. De voorzitter en vicevoorzitter waren in december actief betrokken bij de vierjaarlijkse audit. Daarmee zorgt de Raad voor een stevige verbinding met de medewerkers en bestuurder van Cultura.

Er is grote waardering voor de betrokkenheid en deskundigheid van de medewerkers. Het is daardoor dat nieuwe ontwikkelingen vorm krijgen en de positie van Cultura in het de gemeente Ede en daarbuiten sterk te noemen is.

BETROKKEN TOEZICHT

Cultura heeft een brede basis in de Edese samenleving, waarop steeds verder wordt gebouwd. Voor de raad van toezicht dat mooie gesprekken op met bestuur en management, met het Strategisch Beleidsplan 2022-2025 als uitgangspunt. De snel veranderende omgeving vraagt veel aandacht en flexibiliteit van de organisatie. Steeds meer activiteiten vinden in samenwerking met andere organisaties plaats, waardoor de raad haar zicht heeft verbreed op de omgeving van Cultura. De raad van toezicht toetst niet alleen achteraf het gevoerde beleid, maar denkt ook actief mee met de bestuurder over de toekomst en strategische opties van de organisatie. Halverwege het Strategisch Beleidsplan 2022 -2025 keken we terug op de eerste twee jaar en maakten we de tussentijdse balans op. Waar staan we nu, wat hebben we nog te doen en waar moeten we bijsturen?

SAMENSTELLING

Bij de start van 2023 bestond de raad uit voorzitter Edwin ten Holte, vicevoorzitter Norma van Burgsteden, Tessa Steenbergen, Jolle Landman en Michael Ruperti. Per 1 april begonnen Norma van Burgsteden en Jolle Landman aan hun 2^e termijn van vier jaar. Tessa Steenbergen trad in verband met langdurig verblijf in het buitenland per 1 september voortijdig af. Het opgezette wervingstraject voor een nieuwe toezichthouder richtte zich op een kandidaat met een cultuurprofiel en aansluiting bij de jongerendoelgroep.

De thema's worden integraal geagendeerd, gevolgd en besproken. Er wordt niet met aparte commissies gewerkt.

De raad van toezicht hanteert de principes van de Governance Code Cultuur en legt in dat kader ook verantwoording af over haar werkzaamheden.

DESKUNDIG EN ONAFHANKELIJK

Vanuit governance oogpunt is het belangrijk dat de raad van toezicht haar taken onafhankelijk kan vervullen. De leden van de raad zijn deskundig, hebben brede ervaring en organiseren reflectie en een jaarlijkse zelfevaluatie. Alle leden zijn zelf verantwoordelijk voor continue professionalisering en het eventueel volgen van opleidingen of trainingen.

Jolle Landman woonde het Symposium 'Toen, nu & straks' te gelegenheid van het 75-jarig bestaan van Rijnbrink bij. Onderwerp was o.a.: Maak het eerste openbare gesprek over de zorgplicht mee! Norma van Burgsteden bezocht op 1 december het NVTC congres 'Toekomstgericht toezichthouden in tijden van transitie'. Op 13 juni begeleidde het bureau Aardoom en De Jong de zelfevaluatie van de raad van toezicht.

VERBINDENDE ROL

De raad vindt haar verbindende rol als 'oren en ogen' van de organisatie belangrijk en houdt hierbij rekening met diverse stakeholders zoals de ondernemingsraad, het managementteam, bestuurder en de gemeente Ede. De prestatieafspraken met de gemeente vormen de basis voor het beleid. Daarom schuift de voorzitter van de raad van toezicht minimaal één maal per jaar aan bij het bestuurlijk overleg tussen de bestuurder, de verantwoordelijke wethouder en de beleidsadviseur Cultuur van de gemeente Ede. De ontmoeting van 2023 met de wethouder vindt plaats in de eerste maand van 2024, de daarop volgende ontmoeting tussen bestuurder, voorzitter raad van toezicht en wethouder volgt in juni 2024.

VERGADERINGEN

De raad van toezicht kwam in 2022 vijf keer als raad bijeen. De reguliere vergaderingen vonden plaats op 30 januari, 27 maart, 13 juni, 19 september en 20 november. Mt-leden waren aanwezig op de vergaderingen van 30 januari en 20 november. Thema's die met hen besproken werden waren het Stakeholderbeleid en de tussentijdse balans van het Strategische Beleidsplan. De jaarlijkse ontmoeting van een delegatie van de raad van toezicht met de OR was op 6 september.

Voorafgaand aan iedere vergadering hebben de bestuurder en de voorzitter van de raad van toezicht overleg om de agenda te bespreken. Tussentijds is de raad van toezicht met nieuwsbrieven, mails en foto's tijdig en adequaat geïnformeerd over stand van zaken en voortgang.

ADVIESROL

Vanuit haar adviesrol geeft de raad gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuurder. Deze rol wordt ingevuld tijdens de vergaderingen met de bestuurder maar ook op ad hoc basis buiten de vergadering.

WERKGEVERSROL

De raad van toezicht heeft een formele verantwoordelijkheid voor het toezicht op de besturing van Cultura en het werkgeverschap van de bestuurder. Hierbij zijn zowel aspecten als control & compliance aan de orde als aspecten met een meer externe oriëntatie via de verbindingsrol met de maatschappij (weten wat er leeft, speelt in de regio, het speelveld van cultuur, vastgoed, personeel etc.). Het jaargesprek met de bestuurder vond plaats op 20 november.

TOEZICHTHOUDENDE ROL

De raad van toezicht houdt toezicht op de beleidsvorming- en uitvoering door de bestuurder. Daarnaast is er toezicht van de raad op het beleid en het resultaat van de organisatie via bespreking van tussentijdse cijfers en beschikbare rapportages.

Edwin ten Holte

Voorzitter raad van toezicht

NAAM	BEROEP	FUNCTIES EN NEVENFUNCTIES
Dhr. E. ten Holte (voorzitter)	<ul style="list-style-type: none"> Raad van Bestuur Stichting Anton Constandse Den Haag 	<ul style="list-style-type: none"> Raad van Toezicht Moviera Raad van Commissarissen Regioplus
Mevr. N. van Burgsteden (vicevoorzitter)	<ul style="list-style-type: none"> Raad van bestuur Triade Vitree 	
Mevr. T. Steenberg (afgetreden per 1 september)	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandig filmmaker en trainer 	
Dhr. J. Landman	<ul style="list-style-type: none"> Directeur BV - Faculteit der Letteren Radboud Universiteit Nijmegen. (vanaf 1 juni) 	<ul style="list-style-type: none"> Lid RvT - KNSB (voorzitter auditcommissie) Projectcoach Cohezy Voorzitter CvA - Wageningsk Studinteselskip foar Fryske Studzje
	<ul style="list-style-type: none"> Directeur Bedrijfsondersteuning a.i. Stichting ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum (tot 1 juni) 	
Dhr. M. Ruperti	<ul style="list-style-type: none"> Karakaya Strafrechtadvocaten in Apeldoorn (vanaf 1 juni) 	<ul style="list-style-type: none"> Raad van Advies Veteranen Search Team
	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerkend partner Cleerdin & Hamer Advocaten LLP (tot 1 juni) 	

IN GESPREK MET NORMA VAN BURGSTEDEN

KENNISMAKEN MET NORMA

Met mijn man en twee kinderen woon ik zo'n twintig jaar in Ede op nog geen paar honderd meter van Cultura. In het dagelijks leven ben ik bestuurder van een zorgorganisatie in Flevoland en een stuk van het IJssellandgebied, Kampen en Zwolle. In mijn vrije tijd loop ik hard en speel ik viool bij een symfonieorkest, niet echt op hoog niveau maar als hobby is dit erg leuk en ontspannend.

NORMA EN CULTURA

Toen ik in Ede kwam wonen, werd ik lid van de bibliotheek. Ik vind dat dat gewoon hoort. Later kwam ik ook met de kinderen in de bibliotheek en volgden zij de algemene muzikale vorming. Eén van mijn kinderen had hier musical les en mijn man volgde jarenlang teken- en schilderlessen. Regelmatig bezoeken we samen het Filmhuis en het Theater. Je kunt wel zeggen dat cultuur bij ons gezin hoort. Door de jaren heen zag ik als klant veel facetten van Cultura.

Vijf jaar geleden werd ik toezichthouder bij Cultura. Op die manier wilde ik bijdragen aan cultuur in Ede. Vanaf het begin verraste mij de verscheidenheid in wat Cultura biedt. Veel mensen kennen Cultura op onderdelen, maar wat je kunt doen of beleven is enorm breed. De innovatiekracht, nieuwe concepten ontwikkelen, passend bij wat Ede wil, blijft mij verrassen. En het blijft niet bij wat de inwoners van Ede willen, er is ook aanbod dat nieuwsgierig maakt en soms een beetje schuurt. Cultuur mag je uitdagen en je aan het denken zetten.

DURF

Heel mooi vind ik de durf om te experimenteren. Zeker in coronatijd leek het zinvol te transformeren naar een hybride organisatie en digitaal lessen en

Foto: Arjan van Bruggen

voorstellingen aan te bieden. Wat blijkt? Daar zitten mensen niet op te wachten. De behoefte aan persoonlijk contact en samen dingen beleven is groter. Ik zie bij de managers en medewerkers de flexibiliteit om te erkennen dat het anders loopt dan verwacht en niet bang te zijn weer wat anders uit te proberen.

“Cultura is,
los van de locatie
**THUISKOMEN
IN CULTUUR**”

ONTWIKKELING IN CULTURA

Vergeleken met vijf jaar geleden zie ik een ontwikkeling van het klassieke aanbod naar Cultura als facilitator en regisseur

van cultuur in Ede. Kijken waar je kunt samenwerken met andere organisaties, maar ook met de bezoekers. Ik zie een omslag in wat wij vinden dat goed is voor Ede, naar vragen wat Ede wil. Natuurlijk moet de basis staan, maar ik zie, ook in de gesprekken die wij als raad van toezicht hebben met de managers, een ontwikkeling naar samen met de inwoners van Ede.

DROOM

De demografie van Ede verandert. Vanuit het westen van het land nemen mensen de vlucht naar de Veluwe om hier te wonen. Deze mensen hadden cultuur onder handbereik en wellicht een ander perspectief op cultuur. Mijn droom is dat Cultura meebeweegt met de verandering van Ede, maar dat je er ook blijft voor de bestaande inwoners die hier opgegroeid zijn. Dat Cultura voor iedereen aantrekkelijk is.

INHOUDELIJK JAARVERSLAG 2023

In dit verslag verantwoorden we de prestatieafspraken van 2023. In woord en beeld geven we de ontwikkelingen in de culturele sector en bij Cultura weer. De cijfers laten de ontwikkeling zien van vijf jaar: 2019 - 2023.

IEDEREEN DOET MEE!

Cultuur speelt een cruciale rol in het verbinden van mensen en het bevorderen van sociale cohesie. Door actief deel te nemen aan kunst en cultuur krijgen mensen de kans zichzelf uit te drukken, om verschillende perspectieven te verkennen en om empathie te ontwikkelen voor anderen.

Bovendien helpt cultuur bij het ontwikkelen van essentiële vaardigheden zoals creativiteit, kritisch denken, samenwerking en communicatie. Vaardigheden die heel relevant zijn in de maatschappij. Bij Cultura willen we culturele activiteiten en educatieve programma's toegankelijk maken voor mensen van alle leeftijden en achtergronden, zodat niemand wordt buitengesloten. Iedereen moet de kans krijgen om mee te doen en bij te dragen aan een inclusieve samenleving.

AANTAL BEZOEKERS

	2023	2022	2021	2020	2019
	605.370	478.626	288.712	275.463	469.147

CULTURA

Ruimere openingstijden, focus op nieuwe doelgroepen en meer activiteiten in alle vestigingen en op bijzondere locaties droegen bij aan de groei van het aantal

bezoekers. Een groei van ruim 26% ten opzichte van 2022 uit zich niet alleen in cijfers. Lopend op een willekeurig moment door Cultura, voel je dat het bruist.

BIBLIOTHEEK

Alle activiteiten van de bibliotheek zijn gericht op één van de vijf basistaken van de bibliotheek. Daarvan zijn kennis en informatie ter beschikking stellen, ontwikkeling en educatie, lezen stimuleren en inwoners kennis laten maken met kunst en cultuur de bekendste. Dat doen we door als van ouds boeken uit te lenen, maar we kijken ook naar onze programmering daarom heen. Hoe stimuleren we inwoners en vooral kinderen om verhalen te lezen?

In alle vestigingen is de programmering voor jonge kinderen uitgebreid met wekelijkse voorleesuurtsjes en knutselochtenden. Voor jongeren tussen de 7 en 18 jaar brachten we met onze mobiele Techstudio, een gezamenlijk project van de bibliotheken van Barneveld, Scherpenzeel, Wageningen en Ede, opgezet met provinciale subsidie, techniek en verhaal bij elkaar. Met de inzet van hedendaagse

technieken, zoals 3d printing, een rekwisieten workshop met worbla (thermoplastische kunststof), hiphop & beatmaking met draaitafels, een game creating studio en robotica, maken jongeren hun eigen verhaal.

Ook de Kinderboekenweek met 5.500 bezoekers en 600 bezoekers van de lezingen dragen hieraan bij.

LEDEN

	2023	2022	2021	2020	2019
Jeugd	18.393	17.914	17.461	17.359	17.651
Volwassenen	7.169	7.352	7.257	7.224	7.561
Instellingen	614	615	571	539	511
Online bibliotheek	239	193	177	0	0
Totaal	26.415	26.074	25.466	25.122	25.723
<i>Landelijk gemiddelde 2022: 19,3% 2021: 19,2%, 2020: 19,9%</i>	21,6%	21,7%	21,5%	21,5%	22,4%
<i>Uitgangspunt aantal inwoners gemeente Ede 2023: 122.140 In 2022 was dit: 119.997</i>					

UITLENINGEN

	2023	2022	2021	2020	2019
Jeugd	460.476	444.477	300.410	364.980	452.194
Volwassenen	296.424	300.292	223.003	292.966	389.445
E-books	47.744	42.531	49.707	46.310	32.661
Luisterboeken	23.501	19.066	17.981	0	0
Totaal	828.145	806.366	591.101	704.256	874.300

E-BOOKS EN LUISTERBOEKEN IN 2023

In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books en luisterboeken voor Cultura.

Leners

2474 mensen leenden minimaal 1 e-book.

Uitleningen

Er werden in 2023 gemiddeld 3798 e-books per maand uitgeleend.

Op 31 december waren er 3973 accounts.

Het aantal bibliotheekleden in Ede is het afgelopen jaar verder gegroeid naar 26.415. Hoewel dit in absolute aantallen nog steeds een groei is van 400 leden, is het aantal leden ten opzichte van de groeiende bevolking niet verder gegroeid. Het aantal leden dat lid is van de bibliotheek ten opzichte van de bevolking is dit jaar 21,6% ten opzichte van 21,7% vorig jaar.

Het aantal jeugdleden en de uitleningen van boeken bij de jeugd zijn wel verder toegenomen, maar het aantal volwassen leden en het aantal uitleningen van de volwassen boeken laat een daling zien. Bibliotheekleden lenen naast fysieke boeken ook steeds meer e-books en luisterboeken uit de landelijke collectie van *Bibliotheek.nl*.

DIGI-TAALHUIS

De dienstverlening rondom taalbevordering en digitale dienstverlening is geoptimaliseerd. Sinds oktober draait in alle vestigingen van de bibliotheek een goed werkend Informatiepunt Digitale Overheid. Projecten om Edenaren die moeite hebben met lezen en schrijven en Nederlands als moedertaal hebben, te bereiken, waren succesvol. Ook onze activiteiten, zoals het Taalcafé, Boekstart en “Koken binnen je budget” kunnen op steeds meer animo rekenen.

Biebpanel

Voor de klanttevredenheid van de bibliotheek maakt Cultura gebruik van Biebpanel een landelijk ledenonderzoek van ProBiblio. De rapportage van het ledenonderzoek van 2023 geeft de resultaten van het cluster Gelderland weer. De Gelderse bibliotheken kozen voor het onderzoek van 2023 naast het algemene onderdeel voor de modules lidmaatschap, medewerkers en third place. 82% van de leden waardeert hun bibliotheek met een 8 of hoger. Als toelichting geven de leden veelal aan dat hun bibliotheek een goede collectie heeft, duidelijk ingericht is, er een goede service wordt verleend en er vriendelijke medewerkers zijn. Leden uit Gelderland voelen zich thuis in de bibliotheek en vinden het een plek om te ontspannen. De helft vindt dat de bibliotheek uitnodigt om er langere tijd te verblijven en vier op de tien dat de bibliotheek uitnodigt om anderen te ontmoeten. Een betere horecagelegenheid, beter onderscheid tussen rustige en levendige ruimtes, andere openingstijden en meer huiskamergevoel zouden positief aan dit gevoel kunnen bijdragen.

AANTAL DEELNEMERS

	2023	2022	2021	2020	2019
Persoonlijke begeleiding	82	107	172	221	179
Doorverwijzingen taalcafé en formeel traject	951	918	148	262	555
Spreekuren Taalhuis en IDO	353	418	263	112	116
Klik& Tik/Digisterker	262	213	31	50	188
Open leercentrum	58	66	91	0	0

IN GESPREK MET PIET DE BOER

Foto: Arjan van Bruggen

KENNISMAKEN MET PIET

Al 28 jaar rijd ik op een Bibliobus van Rijnbrink in allerlei regio's van de provincie Gelderland. Als kind ging ik bij ons in het dorp zelf ook naar de Bibliobus. Je mocht vier boeken meenemen. Na een dag had ik die uit en begon aan de boeken van mijn zus. Als ik tijd heb, lees ik nog steeds graag, maar ik wandel ook veel.

PIET EN CULTURA

In het begin ging ik als chauffeur samen met een bibliothecaris op pad. Later toen er selfservice kwam, ging men over naar een éénpersoonsbezetting. Na een cursus 'informatie & advies' zat ik alleen op de bus. Ik houd van boeken en van mensen dus het werk bevalt mij goed. Sinds 10 jaar huurt Cultura de bibliobus van Rijnbrink en kom ik in de gemeente Ede. Al ben ik niet in dienst van Cultura, de medewerkers van Cultura geven mij het gevoel dat ik erbij hoor.

DE ONTMOETINGSPLEK

De bus gaat naar scholen in wijken van Ede, maar ook in de buitengebieden. Ondanks dat tegenwoordig kinderen veel meer op hun smartphone zitten dan dat zij lezen, zie ik in de dorpen hier op de Veluwe dat er in de gezinnen nog veel gelezen wordt. Cultura is een verbindende factor in de gemeente Ede en ik hoop dat de bus dat ook is. Dat de bus een plek is waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. In sommige wijken in Ede is dat al het geval en maken moeders uit verschillende culturen een praatje in de bus terwijl hun kinderen boeken zoeken.

ONTWIKKELING

Vanaf 2011 nam het aantal stopplaatsen van bibliobussen in Gelderland snel af. Van de 120 haltes, bleven er maar weinig over. In Ede is de bibliobus met 16 stopplaatsen nog goed vertegenwoordigd. Zowel landelijk als lokaal hoor ik geluiden

dat de bibliobus gemist wordt. Er is meer aandacht voor het bevorderen van de leesvaardigheid. Om het lezen te stimuleren is er meer vraag van scholen voor een stopplaats van de bibliobus, bijvoorbeeld in achterstandswijken. Bevorderen van lezen is iets wat we als maatschappij samen moeten doen. Dat kan niet alleen in het gezin of op school. Toegang tot boeken is belangrijk voor het leesniveau van kinderen. De bibliotheek speelt daar een belangrijke rol in.

**“Cultura is een
VERBINDENDE
FACTOR
in gemeente
Ede!”**

CULTUUR EDUCATIE

Onderzoek naar de impact van cultuureducatie toont aan dat kinderen en jongeren door cultuureducatie hun talenten ontdekken, nieuwe vaardigheden ontwikkelen en dat cultuureducatie helpt bij het bevorderen van kansengelijkheid. Een goede reden om cultuureducatie toegankelijk te maken voor alle kinderen.

Onder cultuureducatie vallen de volgende onderdelen:

1. Cultuureducatie op school
2. Cultuurmakelaars
3. Cultuureducatie in de vrije tijd

CULTUUREDUCATIE OP SCHOOL

De focus lag dit jaar op het toegankelijk maken van cultuureducatie voor nog meer kinderen. Kernwoord daarbij is samenwerken, bijvoorbeeld met docenten. Voor hen ontwikkelden we een diverser aanbod voor deskundigheidsbevordering. Zij konden naast de teamtrainingen van de cultuurmakelaars deelnemen aan cursussen of een speciale training in playback theater.

Ook op het gebied van muziekeducatie werkten we samen met culturele organisaties aan toegankelijkheid. Zo zijn voorbereidingen getroffen voor de eerste Edese editie van de Doe Maar Mee Band, een spektakel waarbij kinderen

en muziekverenigingen samen een concert verzorgen. Daarnaast deden we vooronderzoek naar het starten van een Leerorkest. Door een bezoek aan de landelijke stichting deden we inspiratie op om een gedegen plan te ontwikkelen voor dit concept.

Met het organiseren van een filmfestival in Cultura en een bezoek aan de voorstelling ‘De Kleine Neptunus’ in Theater Orpheus maakten 504 basisschoolleerlingen kennis met cultuur, voor velen van hen een eerste kennismaking met theater.

De leesconsulenten organiseren niet alleen activiteiten om de leesvaardigheid van scholieren te bevorderen. Ook ondersteunden zij verschillende scholen bij het saneren van de schoolbibliotheek en boden zij op verzoek van de scholen ondersteuning bij het aanscherpen van hun leesbeleid.

CULTUUREDUCATIE CMK

	2023	2022	2021	2020	2019
Leerlijn Cultuur	8.708	6.628	6.557	7.448	6.829
Aantal scholen	44	43	40	42	43

CULTUURMAKELAARS

De cultuurmakelaars onderhouden hun contacten met de scholen voor evaluatie van de gebruikte leerlijnen en om nieuw aanbod af te stemmen. Belangrijke ontwikkelingen dit jaar waren de uitbreiding op scholen voor voortgezet onderwijs en de verbinding van het inschoolse programma met naschoolse activiteiten.

Zo breidde het aantal middelbare scholen uit van 1 naar 3, een vierde VO-school staat in de startblokken. De scholen zijn positief over de aansluiting bij hun vorm van onderwijs en vinden het belangrijk om hun leerlingen kennis te laten maken met diverse vormen van kunst en cultuur op lokaal niveau.

In samenwerking met drie aan elkaar geschakelde scholen organiseerden we een naschoolse lessenreeks. Deze scholen doen mee aan het CMK-programma. Met de naschoolse activiteiten leren zij elkaar kennen en maken we een verdiepende verbinding met het inschoolse CMK-programma. In het kader van kansengelijkheid konden zij kosteloos deelnemen. We werkten daarbij samen met de omliggende BSO's zodat ook deze kinderen tijdens hun BSO tijd mee kunnen doen.

CULTUURMAKELAARS

	2023	2022	2021	2020	2019
Bemiddeling en advies PO, VO, MBO en HBO	62	60	54	56	62
Projecten	26	23	31	33	52
Deelnemers projecten	18.906	16.068	13.150	22.946	24.477

CULTUUREDCATIE IN DE VRIJE TIJD

Ook bij cultuureducatie in de vrije tijd zoeken we samenwerking met andere partijen. Met Astrant hielden we het Byou Urban Dance Event. Een succesvolle activiteit om mee te starten. We onderzoeken of we voor deze doelgroep kunnen uitbreiden naar andere kunstvormen binnen Urban Arts, zoals Urban Poetry, produceren en mode. Voor de jongere doelgroep werken we met BSO's aan vakantieprogrammering.

Een goede aansluiting tussen kunstvakopleidingen en het werkveld vonden we in de samenwerking met ArtEZ. Met hen ontwikkelden we een nieuwe cursus creative

writing & performance. Dankzij het nauwe contact blijven we goed geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen binnen het curriculum van ArtEZ.

Cultura is actief betrokken in het sociaal domein. Vanuit de afdelingen Sociale Basis, Sport en Jeugd kijken we naar een alternatief groepsgewijs aanbod in plaats van individuele beschikkingen voor therapievormen. We willen hiermee kinderen met extra behoefte aan het ontwikkelen van sociale en emotionele vaardigheden de mogelijkheid geven deze aan te kunnen binnen een gezamenlijk aanbod. Dit aanbod zal bestaan uit een workshopreeks Podcast maken, Theater en Produceren.

CULTUUREDCATIE VRIJE TIJD

	2023	2022	2021	2020	2019
Voorleestijd	767	894	222	231	670
Aantal gezinnen VoorleesExpress	108	65	69	67	35
Workshop vrijwilligers VoorleesExpress	17	54	36	27	39
Deelnemers Volwassenen Erfgoed	4.679	9.766	4.997	3.109	773
Bezoekers open inloop TechLab	1.586	1.460	761	888	1.248
Vakantieactiviteiten	470	439	975	1.291	675
Diversen	897	3.928	2.504	100	1.045
Cursisten	1.479	1.312	869	837	789

IN GESPREK MET RUTGER SCHEHRER

Foto: Arjan van Bruggen

KENNISMAKEN MET RUTGER

Van origine ben ik musicus en bij Cultura begonnen als docent drums & percussie. Toen de muziekschool stopte, ontwikkelde ik mij met een studie bedrijfskunde op management gebied. Na verschillende functies bij het team Educatie heb ik nu mijn plek als manager gevonden en voel ik me als een vis in het water. Hiernaast blijft mijn werk als musicus belangrijk voor me. Een leuk voorbeeld zijn de concerten die ik afgelopen december heb gespeeld met The New Symphonics voor het 100 jarig bestaan van Disney in het Ziggo Dome.

DE ONTWIKKELING VAN CULTURA

In de afgelopen 5 à 10 jaar maakte Cultura een professionaliseringsslag.

Daarvoor al werden de traditionele individuele muzieklessen gecombineerd met samenspel in bandjes met klinkende namen als Big Bandits en Band Boost. Maar zeker de laatste jaren werd het cursusaanbod hipper en Cultura ondernemender. Hiernaast verzorgen we een breed cultuureducatie aanbod voor de scholen. Waar we ooit begonnen met zes scholen, zijn cultuurdocenten tegenwoordig op bijna alle scholen in Ede te vinden en zijn we een partij waar scholen graag mee samenwerken.

CULTUUREDUCATIE MET KWALITEIT

De groei op de scholen is te danken aan het CMK-traject (Cultuureducatie met Kwaliteit). In dit traject verzorgen we

cultuureducatie voor de scholen vanuit de behoefte van de school zelf. Ook hier is een omslag geweest van het ontwikkelen van aanbod voor de scholen naar het ontwikkelen met de scholen. We verzorgen voor de scholen vele lesmodules in verschillende disciplines. Scholen bezoeken waardevolle voorstellingen en activiteiten waardoor veel kinderen kennis maken met verschillende vormen van cultuur.

“Cultura is een **WARME, BOEIENDE** en **TOEGANKELIJKE** plek voor iedereen”

UITDAGING

De grootste en belangrijkste uitdaging voor educatie in de vrije tijd is de aansluiting te blijven houden met wat de klant wil anno 2024. Hier zetten we ons voor in. Het zit in ons DNA om cursussen vanuit onszelf te ontwikkelen, maar veel uitdagender en leuker is het om dit echt met de klant samen op te pakken. Het initiatief wat we gestart zijn is het kunstencentrum klantlaboratorium!

DROOM

Mijn droom is dat Edenaren Cultura ervaren als een fijne en logische plek waar je naar toe gaat om koffie te drinken, naar een film of voorstelling te gaan, een cursus te volgen of boeken te lenen. Dat cultuur voor iedereen toegankelijk is, zonder dat het je opgedrongen wordt. Dat er een sfeer hangt die past bij Ede.

ERFGOED

Door de eeuwen heen hebben talloze vondsten en uitvindingen, klein of groot, het leven van de mens beïnvloed. Zij hebben bijgedragen aan de manier waarop we vandaag de dag leven.

Al een aantal jaren sluit Cultura Erfgoed aan bij het jaarthema van de maand van de geschiedenis. Dit jaar was dat 'Eureka'. Wij vroegen zes musea in de gemeente Ede: welk Eureka-moment heb jij in jouw collectie? Dit resulteerde in een veelzijdig kijkje in de geschiedenis van Ede. Door het volgen van een museumroute langs zes verschillende exposities ontdekten bezoekers uiteenlopend Edes erfgoed. Van archeologische vondsten tot innovaties binnen de tegelindustrie.

Om de tentoonstellingen heen organiseerden de musea bijpassende publieksactiviteiten.

Deze musea deden mee aan de museumroute

- Kijk- en Luister museum Bennekom
- Platform Militaire Historie Ede
- Historisch Museum Ede
- Museum Lunteren
- Het Nederlands Tegelmuseum
- Museum vliegbasis Deelen

SCAN MIJ

en ga naar
de Edese
museumroute

THEATER, FILMHUIS EN FESTIVALS

Theater, films en festivals brengen verhalen tot leven, wekken emoties op en smeden verbindingen. Onbesproken onderwerpen krijgen een stem. Voorstellingen dagen je uit en inspireren. Het theater is meer dan een podium voor entertainment; het is een spiegel van de samenleving.

Ons doel is cultuur en dus het theater en filmhuis toegankelijk te maken voor iedere Edenaar. We sluiten niemand uit en brengen cultuur in het leven van ieder kind. Daarvoor zoeken we naar manieren om doelgroepen te bereiken die we nog niet vaak in Cultura zien.

SAMENWERKING EN CO-CREATIE

Onze focus lag dit jaar op samenwerking en co-creatie. Samen met gastprogrammeurs programmeerden we door hen gekozen voorstellingen. Zo droeg wethouder Karin Bijl de kindervoorstelling ‘De Magische Kast’ aan en boekten we voor het Alzheimer café de voorstelling ‘Je kunt me gerust een geheim vertellen’. Vaste bezoeker Ruud bracht toetsenist Robert Jan Stips naar Cultura.

We werkten samen met verschillende organisaties. Met Pathé organiseerden we een bijzonder muziekspektakel voor iedereen vanaf 6 jaar: Symfonie aan Zee. Het Nederlands Filmorkest (NFO) bestaande uit 50 muzikanten speelde in Pathé muziek uit Disneyfilms, terwijl bezoekers luisterden naar avonturen van zeepaardjes Hipp en Zeloso. Het orkest werd vergezeld door De Zandtovenaar Gert van der Vijver, die prachtige zandtekeningen maakte ter ondersteuning van de muziek. De marketing van Cultura en Pathé combineerden we bij deze voorstelling. Muziekplein verzorgde de voorprogramma’s bij onze klassieke concerten. Muziekvereniging Irene uit Ederveen speelde zelfs in de professionele voorstelling mee, waarmee we amateurs en professionals samen brachten. Gezamenlijk met de Edesche Concertzaal lanceerden we het klassieke programma in Ede.

THEATER

	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal professionele voorstellingen	99	103	40	49	96
Aantal bezoekers	13.455	12.547	4.604	5.586	14.521
Gemiddelde zaalbezetting	136	122	115	114	153

De bezoekersaantallen voor theater lopen weer op. We werken hard om terug te komen naar het niveau van 2019. Dit doen we door de programmering zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de vraag en door gerichte marketingactiviteiten op een groter publieksbereik.

De achterstand door corona loopt gestaag terug. De verschillen in bezoekersaantallen binnen de voorstellingen zijn groot; populaire namen trekken veel bezoekers, maar de minder bekende voorstellingen of artiesten blijven verder achter.

FILMHUIS

	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal films	32	41	19	24	32
Aantal bezoekers totaal	3.051	2.119	1.476	1.800	3.274
Gemiddeld aantal bezoekers per film	95	52	78	75	102
Aantal bezoekers via PICL	322	153	0	0	0
Aantal films 'Bespreek het samen'	9	0	0	0	0
Aantal bezoekers totaal 'Bespreek het samen'	193	0	0	0	0
Gemiddeld aantal bezoekers 'Bespreek het samen'	21	0	0	0	0

De bezoekers van het Filmhuis weten ons weer te vinden. Meer marketinggerichte acties, zoals aankondigingen op facebook, filmhuis meenemen in de instore communicatie, aandacht in pers, wierpen hun vruchten af. Ook PICL blijkt steeds meer bezoekers te trekken.

Naar aanleiding van het klanttevredenheidsonderzoek onder filmhuisbezoekers van eind 2022, voerden we een aantal wijzigingen door, die lijken te werken. Inleidingen geven we alleen als dat toegevoegde waarde heeft op inhoudelijk vlak, de avondfilm starten we later op de avond. De programmering pasten we aan de vraag van de bezoekers aan.

WAT VINDT DE KLANT?

Om het jaar voeren óf het theater óf het filmhuis een klanttevredenheidsonderzoek uit. Dit jaar was het theater aan de beurt. De respondenten beoordeelden het theater met een 8,1. Een mooi cijfer waar we tevreden mee zijn.

Onze bezoekers komen vooral naar Cultura voor toneel, cabaret en theaterconcerten, waarbij een avondje ontspanning de belangrijkste reden is een ticket te boeken. Zowel de kwantiteit, de diversiteit en de kwaliteit van het theaterprogramma kwalificeren de ondervraagden als goed. De tevredenheid over de gastvrijheid van de medewerkers scoort goed, de horeca mag wat spannender en gevarieerder. De tips en tops nemen we mee.

**“Van entree tot de garderobe
en van bar tot de kaartjescontrole:
IEDEREEN IS NET ZO
VRIENDELIJK EN GASTVRIJ”**

**“GEWELDIG
dat wij telefonisch werden benaderd
omdat we op de wachtlijst stonden!”**

De lokale amateurgroepen weten ons weer te vinden voor hun voorstellingen en eindpresentaties. Ondanks dat het soms lastig is een plek te vinden binnen de vol bezette theaterzaal hebben we inmiddels meer amateurgroepen weten te plaatsen dan pre-corona.

AMATEURVOORSTELLINGEN

	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal amateurvoorstellingen	41	29	13	10	38
Bezoekers	5.569	4.176	1.078	1.249	5.906
Gemiddelde zaalbezetting	136	144	83	125	155

FESTIVALS

	2023	2022	2021	2020	2019
Singer Songwriters-festival	252	454	324	239	500
Zomerbries	7.000	7.500	5.500		6.000
Overige projecten: w.o. Cultuur op ENKA	124	1.878	2.120	1.477	10.486

De zevende editie van het inmiddels bekende festival Zomerbries was weer een succes. Maar er waren ook goed geslaagde nieuwe initiatieven. Actieve wijkbewoners organiseerden onder de noemer 'Cultuur op ENKA' verschillende activiteiten in hun wijk. Een salsaworkshop, gevolgd door een salsafeest, een optreden van liveband Sabor Latino brachten een vleugje

Latijns-Amerikaans cultuur naar Ede. Kinderen genoten van de familievoorstelling 'Bij mij Thuis' en gastronomie zaten aan een zelfgemaakt intiem Potluck diner dat werd afgewisseld met verteltheater. De rol van Cultura bij deze activiteiten is ondersteunend en faciliterend naar vraag en behoefte van de bewoners.

SCAN MIJ
en ga naar de
aftermovie van
Zomerbries

GALERIE & PROJECTEN

Als regisseur en coördinator kreeg Cultura na COVID de opdracht plaatselijk en regionaal de culturele infrastructuur te versterken.

GALERIE

GALERIE

	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal exposities	6	6	3	3	8
Aantal bezoekers incl. kindergalerie	3.098	3.242	1.130	890	3.927

Voor de exposities in onze galerie werken we sinds dit jaar met gastcuratoren. Dit levert hele wisselende en iedere keer verrassende keuzes voor kunstenaars op. Ons doel meer diversiteit en meer betrokkenheid vanuit lokale curatoren en kunstenaars is hiermee bereikt en wat ons betreft zeer geslaagd. Ook bezoekers komen met verrassende reacties.

PROJECTEN

Met allerlei projecten en in samenwerking met verschillende partijen is uitvoering gegeven aan het versterken van de culturele infrastructuur. De opdrachten hiervoor kwamen van de gemeente Ede, de provincie en via de gemeente vanuit het Rijk. De resultaten verantwoorden we na afloop van de looptijd aan de verschillende opdrachtgevers. In het jaarverslag geven we een indruk van de verscheidenheid aan projecten die vanuit deze opdrachten uitgevoerd zijn. Het Transitieplan, gericht op Ede en het regionale 'Florerende Foodvalley' plan en de specifieke regeling voor jongeren konden ontwikkeld worden vanuit de verschillende steun- en herstelregelingen.

TRANSITIEPLAN

Bij het transitieplan lag de focus op de overgang naar een toekomstig cultureel klimaat in Ede, waarin iedereen mee kan doen. Het hiervoor ontwikkelde plan zette in op co-creatie met inwoners van Ede, ontwikkeling van netwerken en het opleiden van jongeren. In het laatste traject van dit plan werden de projecten zoveel mogelijk verankerd in het Edese culturele veld.

CULTURA IN DE WIJK

In de wijken Veldhuizen en Hoogbouw Ede-Zuid maakten bewoners culturele programma's voor de eigen wijkgenoten. We ondersteunden bij het organiseren van een talentenjacht, graffiti workshops, salsa middagen en filmbijeenkomsten voor kinderen. Dankzij dit traject organiseert een actieve groep van bewoners Op ENKA zelf programma's voor en door de bewoners van de wijk.

CULTURAL COMMUNITIES

We ontwikkelden nieuwe groepen die samen een programma ontwikkelen rond hun eigen culturele interesse; gaming, Dungeons & Dragons en natuurlijk de Plattelands Cultuur Ede. Op elk van die thema's ontstonden vaste groepen die zelf hun activiteiten kunnen organiseren en die een permanent onderdeel zijn van het culturele aanbod in Ede.

STUDIO TECH

Het project 'StudioTech' begeleidt kinderen begeleid bij het maken van hun eigen muzikale beats, het zelf een Mario game bouwen, racen met zelfgebouwde robots en vliegen met drones. 'StudioTech' bestaat uit een flight case die door de docent meegenomen kan worden naar elke gewenste locatie in de regio. Zo kunnen er 10-20 kinderen per keer samen aan de slag om deze moderne technologie te leren kennen.

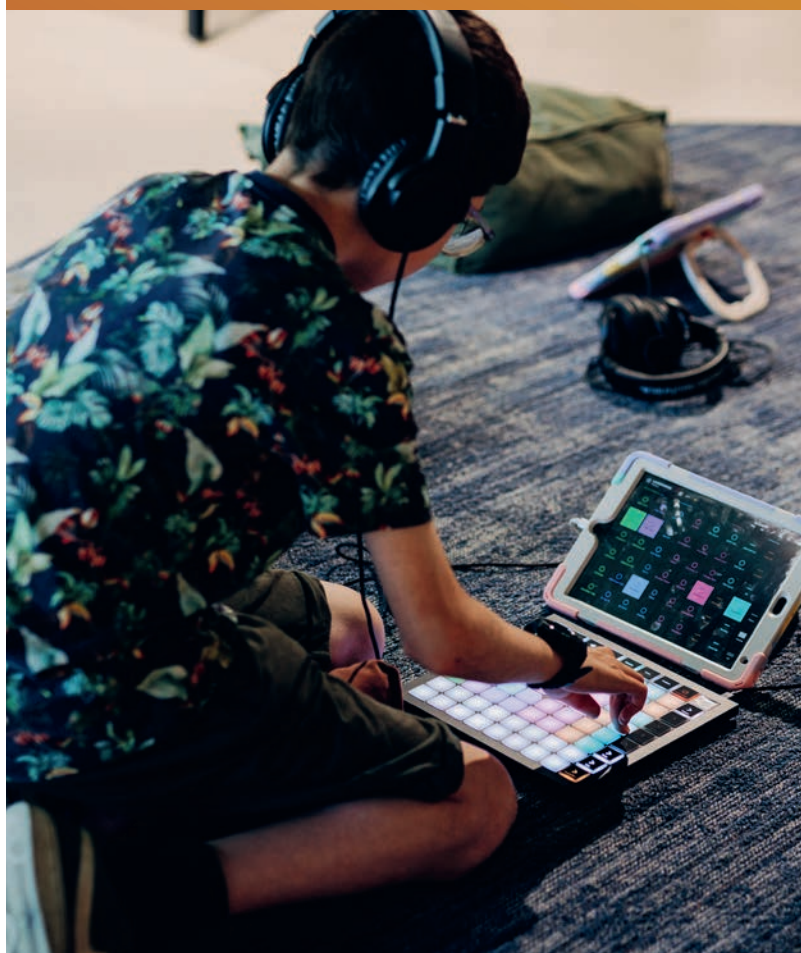
FLORENDSE FOODVALLEY

De opdracht voor versterking van de cultuurregio Foodvalley kwam van de provincie Gelderland. Voor dit project stelde de provincie € 650.000,- beschikbaar voor de periode 2022-2025. Als penvoerder ontwikkelde Cultura samen met de plaatsen Nijkerk, Scherpenzeel, Barneveld en Wageningen een plan langs drie thematische lijnen; innovatie, talentontwikkeling en Erfgoed.

Vanuit deze hoofdthema's ontwikkelde zes werkgroepen plannen voor StudioTech, Urban, Muziektheater, Erfgoed en de cultuurmakelaars in de regio. Verschillende activiteiten zijn al uitgerold, andere hebben wat meer voeten in de aarde.

ERFGOED; HET VERHAAL VAN GELDERLAND

Deze werkgroep zocht naar een digitale manier om de collectie van musea en erfgoedinstellingen tot leven te brengen. Hiervoor haakten zij aan bij een project van Erfgoed Gelderland, die een webapplicatie ontwikkelde, waarmee bezoekers met hun eigen telefoon door de collectie van het museum worden geleid. Bij de 'ErfgoedTour' krijg je via QR-codes via de eigen telefoon informatie over de collectie van een museum. Deze applicatie kan worden gebruikt in alle instellingen van de regio en worden gevuld door de musea zelf, waardoor de bezoeker een herkenbaar beeld van het museum krijgt.

SPECIFIEKE UITKERING 2023- 2025: JONGEREN

Veel jongeren hebben te maken met mentale problemen. Het Fonds voor cultuurparticipatie geeft aan dat actieve cultuurparticipatie bijdraagt aan de mentale gezondheid van jongeren. Het ministerie van OCW stelde via gemeentes culturele instellingen in staat cultuurdeelname onder jongeren te verbeteren. De gemeente Ede schreef in op deze regeling en vroeg Cultura de actieve cultuurdeelname van jongeren (14-27 jaar) te vergroten. Wij betrokken jongeren en gaven hen zelf de mogelijkheid een bruisende jongerencultuur in de gehele gemeente Ede op te zetten.

KUNST & KOKEN

Malkander en Cultura lanceerden het project Kunst & Koken, voor meisjes tussen de 14 en 16 jaar met verschillende achtergronden, die behoefte hebben aan nieuwe ontmoetingen en het samen ondernemen van leuke, laagdrempelige activiteiten. Wekelijks koken zij vanuit een thema. Daaraan voorafgaand volgen zij een workshop, zoals bijvoorbeeld dans. Iedereen mag meedoen, deelname is gratis en vrijblijvend.

In samenwerking met Malkander, La Conecta, Popschool Novae, de jongerenraad en Astrant zijn de eerste projecten uitgevoerd.

CERTIFICERING, CODES EN LID VAN DE BRANCHEORGANISATIE

Op de valreep van 2023 vond de vierjaarlijkse audit voor de bibliotheek en het kunstencentrum plaats. Inmiddels bevestigde het CBTC (Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal) dat Cultura voor de komende vier jaar weer is gecertificeerd.

Bij al onze activiteiten committeert Cultura zich aan de Fair Practice code, de code Diversiteit & Inclusie en de Governance Code Cultuur.

Cultura is lid van de brancheorganisaties VOB (bibliotheken), Cultuurconnectie (Kunstencentrum) en VSCD (Theater).

FINANCIËEL

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(nā verwerking voorstel resultaatbestemming)

	31-12-2023		31-12-2022	
ACTIVA	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Inrichting	938.397		1.080.807	
ICT	59.159		34.814	
Transportmiddelen	0		0	
		997.556		1.115.621
Vlottende activa				
Voorraden		7.637		7.484
Vorderingen				
Debiteuren	111.900		100.584	
Belastingen	173.664		91.077	
Overige vlottende activa	179.336		99.164	
		464.900		290.825
Liquide middelen		6.302.860		5.388.468
Totaal activazijde		7.772.953		6.802.398

	31-12-2023		31-12-2022	
PASSIVA	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Stichtingskapitaal	23		23	
Continuïteitsreserve	1.053.473		1.040.230	
Bestemmingsreserve	2.300.662		1.853.581	
		3.354.158		2.893.834
Bestemmingsfonds		495.000		440.000
Voorzieningen				
Overige voorzieningen		1.249.438		1.092.234
Kortlopende schulden				
Crediteuren	368.421		277.813	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	187.347		166.163	
Overige schulden en overlopende passiva	2.118.589		1.932.354	
		2.674.357		2.376.330
Totaal passivazijde		7.772.953		6.802.398

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Vershil t.o.v. begroting
	€	€	€	€
BATEN				
Lidmaatschap	599.551	544.000	565.653	55.551
Vrije verkoop	224.871	158.000	208.512	66.870
Dienstverlening	653.386	404.000	507.521	249.386
Overige baten	144.086	169.000	190.491	-24.914
Subsidies	7.222.459	6.483.000	6.390.379	739.459
Totaal baten	8.844.352	7.758.000	7.862.556	1.086.352
LASTEN				
Bestuur & organisatie	296.295	349.000	325.061	-52.705
Personeel	3.553.274	3.516.000	3.207.880	37.274
Afschrijvingen	232.347	243.000	273.716	-10.653
Huisvesting	2.059.826	2.102.000	1.842.835	-42.174
I.C.T.	315.480	227.000	199.390	88.480
Transport	119.166	116.000	114.593	3.166
Ondersteuning	331.667	289.000	291.914	42.667
Diensten	1.446.604	869.000	1.203.608	577.604
Onvoorzien	0	30.000	0	-30.000
Totaal lasten	8.354.659	7.741.000	7.458.997	613.659
Resultaat uit activiteiten	489.693	17.000	403.559	472.693
Financiële baten en lasten	25.631	-10.000	-22.001	35.631
Resultaat voor verdeling	515.324	7.000	381.558	508.324
Bestemmingsreserve				
Vrijval boekjaar	302.919	0	391.331	302.919
Toevoeging boekjaar	-750.000	0	-715.000	-750.000
Bestemmingsfonds	-55.000	0	-55.000	-55.000
Resultaat naar continuïteitsreserve	13.243	7.000	2.889	6.243

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		515.324		381.558
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen op materiële vaste activa		232.347		273.716
Voorzieningen (mutatie)		157.204		91.171
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>				
Voorraden	-153		-2.974	
Vorderingen	-174.075		116.349	
Kortlopende schulden (exclusief kredietinstellingen)	298.027		916.269	
		<u>123.799</u>		<u>1.029.644</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.028.674		1.776.089
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringsmateriële vaste activa	-170.282		-137.346	
Ontvangen investeringssubsidies en bij-dragen	56.000		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-114.282		-137.346
Mutatie liquide middelen		<u>914.392</u>		<u>1.638.743</u>
Verloop mutatie liquide middelen				
Stand per begin boekjaar		5.388.468		3.749.725
Mutaties in boekjaar		<u>914.392</u>		<u>1.638.743</u>
Stand per eind boekjaar		<u>6.302.860</u>		<u>5.388.468</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Stichting Cultura te Ede (handelsregisternummer: 091 309 03) is een organisatie zonder winstoogmerk, waarbij de volgende activiteiten worden verricht:

- de exploitatie van een bibliotheek
- de exploitatie van een theater voor het houden van professionele voorstellingen
- het geven van cursussen/educatie op het gebied van dans/theater en beeldende kunst
- dienstverlening en verhuur van materialen (dit betreft het ter beschikking stellen van materiaal en ruimte aan amateurgezelschappen)
- exploitatie van horecagelegenheid

Deze opbrengstcategorieën zijn van onvoldoende omvang om door de Stichting in haar levensonderhoud te kunnen voorzien. Derhalve is sprake van een materiële subsidiestroom, welke wordt verstrekt door de Gemeente Ede. De Gemeente Ede verstrekt een exploitatiesubsidie op basis van een onderliggende subsidieverordening.

De Stichting Cultura hanteert bij het opstellen van haar jaarrekening Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640: “organisaties zonder winststreven”. Deze Richtlijn sluit aan bij het ontbreken van een winststreven en het in belangrijke mate afhankelijk zijn van subsidieontvangsten, van de Stichting Cultura. Tevens sluit dit aan op het vastgestelde beleid van de Gemeente Ede.

Daarnaast worden ook de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Ede (2012), inclusief het uitvoeringsbesluit gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening.

SCHATTINGEN

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

FOUTHERSTEL

In de jaarrekeningen over 2022 en daarvoor is, na goedkeuring van de jaarrekening 2022, een materiële fout geconstateerd. Tot en met 2022 was de verwachte korting op de subsidie inzake digitale content als een verplichting en als last verwerkt in de jaarrekening. Uit correspondentie met de gemeente is gebleken dat dit geen feitelijke verplichting is, maar als bestemmingsfonds aangemerkt dient te worden. Deze onjuistheid heeft betrekking op de overige schulden en overlopende passiva welke € 440.000 te hoog was opgenomen ultimo 2022. De invloed van het herstel hiervan is als volgt:

- het stichtingsvermogen per 1 januari 2022 is toegenomen met € 385.000.
- het resultaat uit activiteiten over 2022 is toegenomen met € 55.000
- het stichtingsvermogen per 31 december 2022 is toegenomen met € 55.000 (uit resultaatverdeling)
- de overige schulden en overlopende passiva per 31 december 2022 zijn gedaald met € 440.000.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- Inrichting 10-20%
- I.C.T. 33,3%
- Transport 20%

VOORRADEN

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of de lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten.

Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

VORDERINGEN

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen van Cultura dient ter afdekking van bedrijfsrisico's. Het resultaat over 2023 krijgt de volgende bestemming:

Mutatie bestemmingsreserve:	-302.919
Vrijval boekjaar	750.000
Toevoeging boekjaar	55.000
Bestemmingsfonds	13.243
Continuïteitsreserve	515.324

Totaal

De gepresenteerde balans is de balans ná bestemming van het resultaat. Deze reserve is middels besluit van het bestuur gevormd.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd ten behoeve van de bedrijfsrisico's.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserves zijn gevormd ten behoeve van investeringen, ter dekking van afschrijvingen en voor eenmalige kosten.

Bestemmingsfonds

Het bestemmingsfonds is gevormd voor ontvangen middelen welke een beperktere bestedingsmogelijkheid hebben dan de doelstelling van Stichting Cultura. Deze beperktere bestedingsmogelijkheid komt voort uit afspraken met de gemeente Ede.

VOORZIENINGEN

Cultura kent voorzieningen voor specifiek aanwijsbare verplichtingen en risico's. Voorzieningen, behoudens de jubileumvoorziening, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Op de balans zijn de volgende voorzieningen opgenomen en deze hebben over het algemeen een langlopend karakter:

Jubileumvoorziening

Dit betreft een schatting van het bedrag met betrekking tot opgebouwde rechten van het personeel voor de in de toekomst door Stichting Cultura uit te keren jubileumvergoedingen. Deze voorziening is gewaardeerd op contante waarde met een rekenrente van 4%, waarbij rekening is gehouden met blijfkansen.

Voorziening uitvoering transitie Kunstencentrum

Deze voorziening betreft de personele consequenties van de uitvoering van de transitie van de afdeling Kunstencentrum inhoudende dat per 1 september 2016 geen muziekonderwijs in de vrije tijd door Cultura zal worden aangeboden.

Onderhoudsvoorziening

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud volgens het meerjaren onderhoudsplan en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. De voorziening is gevormd voor het toekomstig onderhoud aan vloeren en schilderwerk.

Voorziening langdurige zieken

Voor uitgaven langdurig zieke werknemers is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan deze voorziening worden gevormd door schattingen van toekomstige uitgaven op basis van daadwerkelijke uitgaven in het heden en verleden.

KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

PENSIOENEN

De bijdragen aan de pensioenregelingen worden als last in de Staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

De volgende pensioenregelingen zijn van toepassing:

- CAO Openbare Bibliotheken: Pensioenfonds Openbare Bibliotheken: per 1 januari 2004 middelloonstelsel
- CAR-UWO: ABP pensioenfonds: per 1 januari 2004 middelloonstelsel
- CAO Kunsteducatie: Pensioenfonds Zorg en Welzijn: per 1 januari 2004 middelloonstelsel

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht of zij tot ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar hebben geleid. Verliezen en risico's worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn. Onder inkomsten wordt verstaan de opbrengst van de in het jaar geleverde diensten onder aftrek van de BTW.

BELASTINGEN

Cultura is 'ondernemer' in de zin van de Wet op de Omzetbelasting. Dit betekent dat de omzetbelasting op kosten (voor een deel) te verrekenen is met de af te dragen omzetbelasting. Stichting Cultura is mogelijk vennootschapsbelastingplichtig. Vennootschapsbelasting wordt berekend over het resultaat volgens de staat van baten en lasten tegen het geldende tarief waarbij rekening wordt gehouden met fiscale faciliteiten en beperkingen.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Vaste activa

Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Inrichting €	ICT €	Vervoer-middelen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2023				
Boekwaarde per 1 januari 2023	1.080.807	34.814	0	1.115.621
Mutaties				
Investerings	60.689	53.593	0	114.282
Afschrijvingen	-203.099	-29.248	0	-232.347
Desinvesteringen	0	0	0	0
Desinvesteringen afschrijvingen	0	0	0	0
Saldo mutaties	-142.410	24.345	0	-118.065
Stand per 31 december 2023				
Aanschaffingswaarde	2.482.873	634.436	0	3.117.309
Cumulatieve afschrijvingen	-1.544.476	-575.277	0	-2.119.753
Boekwaarde per 31 december 2023	938.397	59.159	0	997.556

Vlottende activa

	31-12-2023 €	31-12-2022 €
Voorraden		
Vorraad horeca	7.637	7.484

Een voorziening voor incurantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Debiteuren

Debiteuren les- en cursusgelden	88.562	56.006
Debiteuren overig	36.417	63.388
Voorziening dubieuze debiteuren	-13.079	-18.810
	111.900	100.584

De debiteuren lidmaatschapsgelden bibliotheek zijn in mindering gebracht op de vooruit gefactureerde lidmaatschapsgelden. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op de overige schulden en overlopende passiva.

Belastingen

Omzetbelasting	173.664	91.077
----------------	----------------	---------------

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vlottende activa		
Vooruitbetaalde huur	20.437	20.396
Overige vooruitbetaalde kosten	63.315	55.527
Nog te factureren omzet	17.301	14.218
Nog te ontvangen bedragen	72.106	0
Te ontvangen gelden theaterbonnen	1.066	759
Overig	5.111	8.264
	179.336	99.164
Liquide middelen		
Kasgeld	1.439	1.675
Rabobank, rekening-courant	626.806	4.005.372
Rabobank, inzake contragarantie	20.511	20.511
Rabobank, bedrijfstelrekening	5.753.317	1.356.669
SNS, betaalrekening	-15	95
Betalingen onderweg	-101.305	0
Gelden onderweg	2.107	4.146
	6.302.860	5.388.468

Stichting Cultura kan vrij beschikken over de liquide middelen met uitzondering van de hierboven genoemde contragarantie.

Passiva

Eigen vermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	Stichtings - kapitaal	Continuïteits reserve	Bestemmings - reserve	Bestemmingsfonds	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	23	1.040.230	1.853.581	440.000	3.333.834
Mutaties	0	0	-302.919	0	-302.919
Resultaatverdeling boekjaar	0	13.243	750.000	55.000	818.243
Stand per 31 december 2023	23	1.053.473	2.300.662	495.000	3.849.158

Het resultaat van het boekjaar is overeenkomstig de statutaire doelstellingen ten gunste gebracht van het eigen vermogen.

Uit oogpunt van verantwoordelijk bestuur, risicomanagement en continuïteit heeft het bestuur besloten om in 2018 naar aanleiding van een risico-inventarisatie en berekening van de financiële impact een continuïteitsreserve te vormen. De financiële impact is berekend door een extern adviesbureau waarbij dezelfde simulatie is gebruikt als bij gemeenten. Voor Cultura is ultimo 2023 de continuïteitsreserve berekend op € 1.265.000. Het streven is om de komende jaren naar dit bedrag te groeien. Jaarlijks zullen de risico's worden geëvalueerd en zal de omvang van deze reserve worden herijkt. Daar het risicoprofiel onveranderd is gebleken is herijking voor dit boekjaar niet nodig gebleken.

	2023	2022
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	1.040.230	1.037.341
Resultaatverdeling boekjaar	13.243	2.889
Stand per 31 december	1.053.473	1.040.230
Bestemmingsreserve		
Stand per 1 januari:		
Bestemde reserves gedane investeringen	669.581	812.912
Nog te bestemmen reserves:		
Voor toekomstige investeringen	1.024.000	469.000
Voor toekomstige kosten	160.000	248.000
Stand per 31 december	1.853.581	1.529.912
Naar bestemde reserves gedane investeringen	60.000	0
Vrijval boekjaar		
Vrijval inzake gedane investeringen	142.919	143.331
Vrijval inzake toekomstige kosten	160.000	248.000
	302.919	391.331
Toevoeging bestemmingsreserve boekjaar		
Inzake toekomstige investeringen	690.000	555.000
Inzake toekomstige kosten	60.000	160.000
	750.000	715.000
Stand per 31 december:		
Bestemde reserves gedane investeringen	586.662	669.581
Nog te bestemmen reserves:		
Voor toekomstige investeringen	1.654.000	1.024.000
Voor toekomstige kosten	60.000	160.000
	2.300.662	1.853.581

De resterende delen van de bestemmingsreserve 2012 tot en met 2022 zullen op basis van de afschrijvingen van de vanuit de bestemmingsreserve gedane investeringen de komende jaren in mindering op de bestemmingsreserve worden gebracht. De bestemmingsreserve ter zake van investeringen zal worden bestemd voor herinrichting faciliteiten. De bestemmingsreserve 2023 ter zake van eenmalige kosten zal worden bestemd voor innovatie.

Bestemmingsfonds

Stand per 1 januari	440.000	385.000
Resultaatverdeling boekjaar	55.000	55.000
Stand per 31 december	495.000	440.000

Voorzieningen

	2023	2022
	€	€
Overige voorzieningen		
Jubileumvoorziening	20.264	17.629
Onderhoudsvoorziening	1.020.313	914.821
Voorziening langdurige zieken	147.317	159.784
Overige personele voorziening	61.544	0
	1.249.438	1.092.234
<i>Jubileumvoorziening</i>		
Stand per 1 januari	17.629	19.792
Kosten van jubilea in boekjaar	0	-4.511
	17.629	15.281
Dotatie dan wel vrijval jubileumvoorziening boekjaar	2.635	2.348
Stand per 31 december	20.264	17.629

Dit betreft een schatting van het bedrag met betrekking tot opgebouwde rechten van het personeel voor de in de toekomst door Stichting Cultura uit te keren jubileumvergoedingen. Deze voorziening is gewaardeerd op contante waarde met een rekenrente van 4%, waarbij rekening is gehouden met blijfkansen.

Onderhoudsvoorziening

Stand per 1 januari	914.821	790.893
Dotatie onderhoudsvoorziening boekjaar	120.205	123.928
In mindering gebrachte onderhoudskosten	-14.713	0
Stand per 31 december	1.020.313	914.821

Voorziening langdurig zieken

Stand per 1 januari	159.784	190.377
Dotatie voorziening boekjaar	327.735	145.333
Naar overige personele voorzieningen	-61.544	0
Onttrekking voorziening boekjaar	-278.658	-175.926
Stand per 31 december	147.317	159.784

Sinds enkele jaren zijn er langdurig zieken binnen de organisatie waarvoor Stichting Cultura de eerste twee jaar eigen risicodragers is. Omdat sprake is van een structureel risico is in 2019 besloten hiervoor een voorziening te vormen waarmee de kosten voor het komende jaar zijn voorzien. Deze inschatting is berekend op basis van de reeds bekende zieke medewerkers en inschatting van de resterende ziekte-termijn.

Overige personele voorziening

Stand per 1 januari	0	0
Van voorziening langdurig zieken	61.544	0
Stand per 31 december	61.544	0

De overige personele voorzieningen zijn gevormd voor verwachte toekomstige kosten met betrekking tot personeel die betrouwbaar in te schatten zijn, maar niet vallen binnen de reeds opgenomen personele voorzieningen.

Kortlopende schulden

	2023	2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	104.848	91.131
Pensioenen	82.499	75.032
	187.347	166.163
Overige schulden en overlopende passiva		
Kortlopend deel voorziening transitie	0	29.925
Vooruitontvangen subsidie gemeente Ede	1.083.494	683.720
Cultuureducatie met kwaliteit bijdragen	255.676	239.708
Overige vooruitontvangen bedragen	44.580	343.579
Vooruitgefactureerde bedragen	305.291	251.816
Nog te betalen lasten	290.984	255.779
Vakantietoeslag, inclusief sociale lasten	105.853	93.085
Niet genoten verlofuren	4.186	11.262
Nettolonen	26.363	23.480
Af te dragen recettes derden	2.162	0
	2.118.589	1.932.354

Onder de vooruitgefactureerde bedragen opgenomen lidmaatschapsgelden bibliotheek zijn de debiteuren lidmaatschapsgelden in mindering gebracht.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN, VERPLICHTINGEN EN REGELINGEN

HUURVERPLICHTINGEN

Stichting Cultura is huurverplichtingen aangegaan voor de volgende onroerende zaken:

Molenstraat 45 te Ede

De huurovereenkomst loopt tot en met 31 december 2023.

Na deze periode wordt de huurovereenkomst voortgezet voor telkens 1 jaar. Vanaf 2023 gelden de volgende huurverplichtingen:

<i>Overeenkomst</i>	<i>Huursom</i>
Bibliotheek	€ 294.200
Theater en horeca	€ 172.700
Kunst en Cultuur educatie	€ 93.300
Expositie	€ 44.600
Lokale omroep	€ 42.200
Erfgoed	€ 7.100
Binnenstadmanagement	€ 190.800
Totaal	€ 844.900

Stadspoort 27 en 28 te Ede, Bibliotheekfiliaal

Het huurcontract loopt tot en met 31 mei 2027 en kan worden voortgezet met periodes van 5 jaar. De jaarlijkse last bedraagt circa € 135.000 (exclusief omzetbelasting).

Collage

De Collage te Bennekom. Het huurcontract loopt tot en met 1 juli 2024. De jaarlijkse last bedraagt circa € 83.000 (exclusief omzetbelasting).

Westhoffhuis

Westhoffhuis te Lunteren. Hierin is de bibliotheek gevestigd. Het huurcontract loopt van 1 oktober 2013 tot en met 30 september 2023. Hierna wordt de huurperiode verlengd met 5 jaar tot en met 30 september 2028. Vervolgens kan deze overeenkomst telkens worden verlengd met een periode van 5 jaar. De jaarlijkse last bedraagt circa € 45.000. (exclusief omzetbelasting).

VERGOEDINGEN VOOR GEBRUIK

Stichting Cultura betaalt vergoedingen voor het gebruik van welzijnsvoorzieningen, scholen en kerkelijke gebouwen, waarvan gebruik gemaakt wordt voor het aanbieden van de diensten. Hiervoor zijn veelal geen afzonderlijke langlopende overeenkomsten afgesloten, maar wordt de vergoeding gebaseerd op het feitelijk gebruik. De kosten worden op factuurbasis verwerkt in de administratie.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Stichting Cultura is mogelijk vennootschapsbelastingplichtig. Door gebruik te maken van voor culturele ANBI stichtingen aanwezige fiscale faciliteiten is de vennootschapsbelastinglast nihil.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Vershil t.o.v. begroting
BATEN	€	€	€	€
Lidmaatschap				
Abonnementen	293.678	300.000	307.044	-6.322
Les- en cursusgelden	269.242	223.000	226.135	46.242
Uitleningen	36.631	21.000	32.474	15.631
Totaal lidmaatschap	599.551	544.000	565.653	55.551
Vrije verkoop				
Professionele voorstellingen	211.239	150.000	190.547	61.239
Overige voorstellingen	10.824	4.000	6.925	6.824
Overige	2.808	4.000	11.040	-1.193
Totaal vrije verkoop	224.871	158.000	208.512	66.870
Dienstverlening				
Verhuur	182.954	146.000	167.012	36.954
Bijdrage basisscholen CMK	32.535	25.000	54.532	7.535
Evenementen	175.491	93.000	100.975	82.491
Horeca	262.406	140.000	185.002	122.406
Totaal dienstverlening	653.386	404.000	507.521	249.386

Lidmaatschap

De gerealiseerde hogere baten lidmaatschap in 2023 ten opzichte van de begroting zijn met name een gevolg van hogere opbrengsten les- en cursusgelden. De hogere werkelijke baten uitleningen zijn hoger ten opzichte van de begroting. Deze begroting was conservatief ingeschat.

Vrije verkoop

De opbrengsten uit professionele voorstellingen over 2023 liggen hoger dan de begroting 2023 Deze begroting was conservatief ingeschat.

Dienstverlening

De opbrengsten dienstverlening hebben vooral betrekking op het verzorgen van voorstellingen van amateurgezelschappen en de verhuur van ruimten en (muziek)apparatuur. De verhuur betreffen met name baten met een vast karakter.

De baten uit evenementen hebben een meer incidenteel karakter. De stijging van de werkelijke baten ten opzichte van de begroting zijn het gevolg van meer evenementen dan verwacht.

Onder de post horeca zijn de opbrengsten verantwoord van de catering, buffet en Cultura Café. De baten over 2023 liggen hoger dan begroot en hoger dan voorgaand jaar. De stijging is mede gerelateerd aan de hogere baten vrije verkoop en evenementen.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Werkelijk 2022 €	Vershil t.o.v. begroting €
Overige baten				
Detacheringen	53.701	96.000	92.973	-42.299
Klantenservice	74.380	53.000	68.437	21.380
Sponsoring	9.027	20.000	17.052	-10.973
Overige	6.978	0	12.029	6.978
Totaal overige baten	144.086	169.000	190.491	-24.914

Detacheringen, Cultureel advies

Hieronder zijn advies- en ondersteuningsopbrengsten opgenomen verleend aan Culturele organisaties. Deze activiteiten hebben een incidenteel karakter waardoor deze opbrengsten moeilijk te begroten zijn.

Klantenservice

De omzet klantenservice ligt hoger dan de begroting. Deze omzet bestaat voornamelijk uit de verkoop van cadeaukaarten. Deze verkopen zijn moeilijk in te schatten.

Sponsoring

Hieronder zijn mede opgenomen schenkingen van bedrijven vanuit de corona-crisis.

Overige

De overige baten bestaan uit incidentele doorbelastingen van kosten naar partners.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Werkelijk 2022 €	Vershil t.o.v. begroting €
Subsidies				
Gemeente Ede	6.157.746	6.041.000	5.668.642	116.746
Gemeente Ede inzake korting huur	-91.920	-92.000	-82.128	80
Cultuureducatie met kwaliteit	166.312	182.000	89.894	-15.688
Gemeente Ede subsidies voorgaande jaren	106.684	0	0	106.684
Overige	883.637	352.000	713.971	531.637
Totaal subsidies	7.222.459	6.483.000	6.390.379	739.459

Gemeente Ede

Betreft een algemene structurele subsidie. Hierover zijn prestatie afspraken gemaakt met de gemeente Ede. De jaarrekening fungeert als verantwoordingsdocument voor deze subsidie, waardoor deze bij opmaak van de jaarrekening nog niet definitief is. De huurkorting betreffen ontvangen subsidies voor ruimtes welke Stichting Cultura onderverhuurd aan derden en waarvoor huuropbrengsten worden ontvangen.

Overige subsidies

Onder de overige subsidies zijn incidentele subsidies opgenomen. De looptijd kan variëren van 1 jaar tot meerdere jaren. Dit betreffen over het algemeen voorschotten. Gezien de hoogte van deze voorschotten en de bestede kosten zal bij een afrekening naar verwachting geen restitutie hoeven plaats te vinden. Opgenomen zijn o.a. de subsidie voor "Cultura Galerie", "Zomerbries", "Filmeducatie", "Taalhuis", "Mobiele creatiehub Food Valley" en "Voorleesexpres".

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Vershil t.o.v. begroting
	€	€	€	€
LASTEN				
Bestuur & organisatie				
Raad van Toezicht	11.536	20.000	12.570	-8.464
Contributies en representatiekosten	38.678	31.000	41.683	7.678
Accountantskosten	36.500	35.000	33.326	1.500
Advieskosten	24.055	44.000	30.240	-19.945
Public relations	185.518	218.000	207.218	-32.482
Overige	8	1.000	24	-992
Totaal bestuur & organisatie	296.295	349.000	325.061	-52.705

Raad van Toezicht

De lagere kosten Raad van Toezicht dit jaar zijn het gevolg van het uittreden van 1 lid van de Raad van Toezicht waarvoor in 2023 nog geen vervanging was gevonden.

Contributies en representatiekosten

Hieronder zijn mede opgenomen contributies betreffende Vereniging Openbare Bibliotheken en systemen betreffende risicomanager.

Public Relations

Hoewel in het boekjaar 2023 er meer activiteiten binnen Stichting Cultura zijn uitgevoerd heeft dit niet geleid tot hogere uitgaven public relations, daar er meer gebruik is gemaakt van digitale uitingen en van de sociale media.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Vershil t.o.v. begroting
	€	€	€	€
Personeel				
Salarissen	2.092.855	2.096.000	1.957.124	-3.145
Ontvangen ziektegeden	-20.406	0	-17.022	-20.406
Onregelmatigheid en extra uren	52.658	0	32.864	52.658
Sociale lasten	349.586	342.000	316.866	7.586
Pensioenlasten	322.063	344.000	301.217	-21.937
Onkosten	110.630	96.000	134.949	14.630
Inhuur en vervanging	586.047	613.000	511.033	-26.953
Inhuur advies- en directievoering bouw	4.844	0	4.606	4.844
Mutatie voorziening transitie Kunstencentrum	-29.925	0	-34.038	-29.925
Mutatie voorziening langdurige zieken	49.077	0	-30.593	49.077
Overige personele lasten	35.845	25.000	30.874	10.845
Totaal personeel	3.553.274	3.516.000	3.207.880	37.274

Personeel

De werkelijke werkgevers lasten 2023 bedragen 31,0% (2022: 31,0%) van de salarissen inclusief onregelmatigheid. Onder de pensioenlasten is mede opgenomen een nabetaling betreffende een voormalige werknemer van de muziekschool.

Overige personele lasten

Onder de overige personele lasten zijn onder meer de kosten van de ondernemingsraad (vergoedingen, opleidingen en uren) verantwoord. De kosten over 2023 bedragen circa € 3.500 (2022: circa € 2.500).

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers, berekend op basis van het aantal SV-dagen (inclusief werknemers met nul-uren contracten), bedroeg over 2023: 53 FTE (2022: 51 FTE). Het gemiddeld aantal werknemers binnen de vaste formatie bedroeg over 2023: 49 FTE (2022: 46 FTE).

WNT-verantwoording 2023 Stichting Cultura

In het kader van de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) volgt hieronder een overzicht van de topfunctionarissen met daarbij de uit de wet voortvloeiende te vermelden gegevens.

RAAD VAN TOEZICHT

De bezoldiging van de Raad van Toezicht bestaat uit het jaarlijkse honorarium.

NAAM	FUNCTIE	DUUR DIENSTVERBAND		TOTALE BEZOLDIGING	
		2023	2022	2023	2022
De heer E. Ten Holte	voorzitter	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	€ 4.000	€ 4.000
De heer M.P.K. Ruperti	lid	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	€ 2.000	€ 2.000
Mevrouw T. Steenbergen – du Pré	lid	1/1 – 31/08	1/1 – 31/12	€ 1.000	€ 2.000
Mevrouw J.G.N. van Burg-steden-Lebbink	lid	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	€ 2.000	€ 2.000
De heer J. Landman	lid	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	€ 2.000	€ 2.000

Het toepasselijk WNT-maximum voor de Raad van Toezicht bedraagt € 33.450 (2022: € 32.400) voor de voorzitter en € 22.300 (2022: € 21.600) voor de overige leden (bedragen op jaarbasis).

DAGELIJKS BESTUUR

De bezoldiging van het dagelijks bestuur bestaat uit de volgende bruto componenten: salaris, vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en de werkgeverslasten van het pensioen.

Bedragen x € 1**G. Poelert**

Functiegegevens	2023	2022
		Directeur / bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in het boekjaar	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.349	€ 108.870
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.198	€ 14.934
Totale bezoldiging	€ 128.547	€ 123.804
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 216.000

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Werkelijk 2022 €	Vershil t.o.v. begroting €
Afschrijvingen				
Inrichting	203.099	214.000	238.293	-10.901
Transportmiddelen	0	1.000	890	-1.000
ICT	29.248	28.000	34.533	1.248
Totaal afschrijvingen	232.347	243.000	273.716	-10.653
Huisvesting				
Huur	1.085.088	1.080.000	1.007.941	5.088
Overige kosten gebouwen en inventaris	180.715	215.000	115.584	-34.285
Dotatie voorziening groot onderhoud	120.205	33.000	123.928	87.205
Zakelijke lasten inclusief energie	388.345	525.000	341.103	-136.655
Overige kosten huisvesting	285.473	249.000	254.279	36.473
Totaal huisvesting	2.059.826	2.102.000	1.842.835	-42.174

Huur

De hogere werkelijke lasten huur ten opzichte van de begrotingen zijn veroorzaakt door een hogere werkelijke huurstijging dan waar ten tijde van het opstellen van de begroting rekening mee is gehouden.

Overige kosten gebouwen en inventaris

De lagere werkelijke kosten van overige kosten gebouwen en inventaris ten opzichte van de begroting zijn een gevolg van lagere werkelijke onderhoudskosten gebouwen.

Zakelijke lasten inclusief energie

De lagere werkelijke lasten zijn het gevolg van lagere energieprijzen dan in de begroting rekening is meegehouden. Dit door de dalende energieprijzen op de energiemarkt. De opbrengst van de zonnepanelen komt ten gunste van de gemeente Ed evoor de gedane investering.

Overige huisvestingskosten

De hogere lasten zijn mede het gevolg van hogere kosten van onderhoudsovereenkomsten.

I.C.T.

Hardware	12.378	15.000	9.760	-2.622
Software	69.264	48.000	45.176	21.264
Uitleensoftware bibliotheek	58.560	60.000	57.140	-1.440
Internetbeheer	110.101	42.000	36.860	68.101
Externe ondersteuning	51.179	60.000	48.481	-8.821
Overige kosten I.C.T.	13.998	2.000	1.973	11.998
Totaal I.C.T.	315.480	227.000	199.390	88.480

Hardware

Dit betreffen lasten van het (wifi)netwerk en de aanschaf van kleine i.c.t. middelen.

Software

Dit betreffen met name de lasten van licenties van kantoorapplicaties.

Internetbeheer

In het boekjaar 2023 heeft er vernieuwing van de website plaatsgevonden. Vanuit de bestemmingsreserves heeft hiervoor een vrijval voor dekking van deze kosten plaatsgevonden.

Externe ondersteuning

Hieronder zijn de lasten van het beheer van de ICT-middelen van Stichting Cultura opgenomen. Deze lasten zijn mede afhankelijk van de vraag van ondersteuning vanuit Stichting Cultura.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Werkelijk 2022 €	Vershil t.o.v. begroting €
Transport				
Bibliotheekbus	117.990	114.000	114.000	3.990
Transportbus	1.007	2.000	593	-993
Overige kosten transport	169	0	0	169
Totaal transport	119.166	116.000	114.593	3.166
Ondersteuning				
Facilitair	20.065	27.000	21.353	-6.935
Financiën	62.483	70.000	62.517	-7.517
Horeca inkoop	128.291	76.000	97.805	52.291
Niet verrekenbare omzetbelasting	92.120	90.000	78.472	2.120
Telefonie	31.835	26.000	23.111	5.835
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-3.127	0	8.656	-3.127
Totaal ondersteuning	331.667	289.000	291.914	42.667

Facilitair

De lagere werkelijke lasten facilitair ten opzichte van de begrote lasten zijn een gevolg van lagere werkelijke lasten drukwerk, reproductie, porti en kantoorartikelen.

Horeca inkoop

De horeca inkopen hangen voor een belangrijk deel samen met de activiteiten binnen Stichting Cultura. De begroote kosten horeca inkoop zijn een afgeleide van de begroote baten van de activiteiten. Daar de werkelijke baten van de activiteiten hoger liggen dan begroot liggen de horeca inkopen hoger.

Niet verrekenbare omzetbelasting

Dit betreft dat deel van te verrekenen omzetbelasting op inkoopfacturen welke niet gevorderd kan worden van de Belastingdienst als gevolg van voor de omzetbelasting vrijgestelde prestaties.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Werkelijk 2022 €	Vershil t.o.v. begroting €
Diensten				
Collectie	170.960	180.000	179.892	-9.040
Collectie inzake tijdschriften	26.226	31.000	23.648	-4.774
Collectie inzake AVM	0	6.000	0	-6.000
Collectie inzake overig	22.873	23.000	25.470	-127
Digitale content	0	25.000	0	-25.000
Activiteiten evenementgericht	846.072	253.000	563.359	593.072
Activiteiten klantgericht	13.784	13.000	11.762	784
Klantenservice	70.958	51.000	59.321	19.958
Activiteiten theater	7.657	2.000	11.186	5.657
Uitkoopsommen en partages theater	197.132	180.000	250.498	17.132
Activiteiten, vergoedingen leenrecht	110.941	105.000	78.472	5.941
Totaal diensten	1.446.604	869.000	1.203.608	577.604

De kosten van evenementgerichte activiteiten omvatten tevens kosten van de Galerie, Zomerbries (Ede uit de Kunst), Taalhuis en exposities. Hiertegenover staan projectgebonden subsidies. Zowel de werkelijke kosten als de werkelijke baten hiervan liggen hoger dan begroot. De kosten van klantenservice betreft de inkoop van artikelen en lopen in de pas met de omzet.

De kosten van uitkoopsommen en partages theater zijn hoger dan begroot. Hiertegenover staan ook hogere opbrengsten kaartverkoop.

De stijging van vergoedingen leenrecht wordt veroorzaakt door meer uitleningen van de bibliotheek.

Financiële baten en lasten				
Kosten betalingsverkeer	-12.301	-10.000	-8.270	-2.301
Overige rente lasten	-34	0	-13.731	-34
Overige rente baten	37.966	0	0	37.966
Totaal financiële baten en lasten	25.631	-10.000	-22.001	35.631

Rente lasten

Dit betroffen voorgaand boekjaar de betaalde negatieve rentelasten voor het aanhouden van liquide middelen bij de bank.

Rente baten

Door het afschaffen van de negatieve rente op aangehouden liquide middelen bij de bank is er in het boekjaar 2023 een rente bate.

OVERIGE TOELICHTINGEN

VOORSTEL RESULTAATVERWERKING

Het bestuur stelt voor het resultaat als volgt te bestemmen:

Resultaat voor verdeling	515.324
Vrijval bestemmingsreserve	302.919
Dotatie bestemmingsreserve	-750.000
Dotatie bestemmingsfonds	-55.000
Resultaat naar continuïteitsreserve	13.243

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

OVERIGE GEGEVENS

Op de volgende pagina is de controleverklaring van Eshuis registeraccountants opgenomen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht/ het bestuur van de Stichting Cultura Ede

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Cultura Ede te Ede gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Cultura Ede per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023
2. De staat van baten en lasten over 2023
3. Kasstroomoverzicht 2023
4. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Cultura Ede zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- Alle informatie bevat die op grond van RJ-640 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze

werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder van Stichting Cultura Ede is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.
- Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directeur-bestuurder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amersfoort, 26 maart 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend

A. (Antine) van de Groep MSc RA